

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Eventyr og Fortællinger. - 1889

Citation: Baggesen, Jens: "Eventyr og Fortællinger. - 1889", i Baggesen, Jens: *Eventyr og Fortællinger. - 1889*, 1889-1903, s. 388. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen01val-shoot-idm139893708158400/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Eventyr og Fortællinger. - 1889

toppidans Skrift: „Sandhed til Gudfriglighed, ubi en eenfølbig . . . Forklaring over Sal. Doct. Mort. Luthers lidt Catechismo“, indført ved kgl. Befaling 1738 som almindelig Lærebog ved Religionsundervisningen indtil 1794, da Valles Lærebog befaledes indført i Skolerne. Ær en „Grindring til Skole-Mesterne“ foran i Bogen gives der Anvisning paa, hvorledes de ved Stregen i Marginen indcirklende Stykker ikke behøve at læres udenad, „NB. af de tægnemmede og med alt for siden Skole-Gang-Tid forsynede Born“, hvormod „de, der ej har Mangel paa Tid eller Hemme“, ikke bør springe noget Stykke over.

S. 242, 2. 3. Paa Kirkegaarden] Det lader ikke til at have været usædvanligt, at Skoledisciplene i ældre Tid fortinsvist valgte Kirkegaardene til Legeplads. For ikke at tale om den vilde Tunnel, som Slagelsh Latinfolks Disciple efter Ingemanns Bidneshyrd i hans Tid (fra Aaret 1800) opjorte paa Kirkegaarden, og som kunde have sin Rimelighed, da Skolebygningen dengang endnu låa paa selve Kirkegaarden, havdes der saaledes f. Ex. fra Aaret 1733 et Skolereglement for Aarhus' Købmandsskole (optrykt i E. G. Touborgs Historia Scholæ Cathedralis Arhusiensis, Arhus 1817), hvor der bl. a. hedder, at naar Disciplene gaae af Skole, skulle de, uden at gaae og lege paa Gaben, Kirkegaardene eller Skolebakken, strax forsvie sig rolig hjem for at løse over paa deres Lætier og frive deres Stile.

— 243, — 5. For twende Skilling] nemlig: ugentlig. Paa den Tid, her tales om, havde Kørser een Almuestskole, hvor Lærestagene forbudt „Christendom“ bestede i Læsning, Skrivning og Regning. Stolelæren var den samme, som den gang med ringe Modifikation var den almindelige i alle Købstæders danske Skoler (som de kaldtes i Modhæftning til Latinsskolerne): 2 St. ugentlig for hvert Barn, der alene skulle lære at læse, 3 St. for dem, der tillige leerte at skrive, og 4 St., naar der envidere forlangtes Undervisning i Regning. (See bl. a.: G. Krügelbach, „Et Par Bidrag til Skolevæsenets Historie i Slutningen af fortige og Begyndelsen af dette Aarhundrede“, i „Danske Samlinger“ Åben R. III, 1873-74, S. 146 ff.)

— 244, — 9. Desidero] b. c. Jeg ønsker.

— — — 13. Der om min Fælters Skrift gik Kjel Bagg. bevarede hele Livet igennem en meget smuk Haandskrift. Ær 1 DB. VII findes Facsimiler af den, fra Aarene 1783,